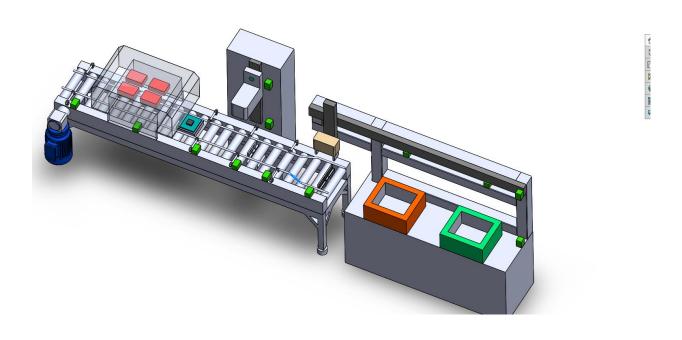
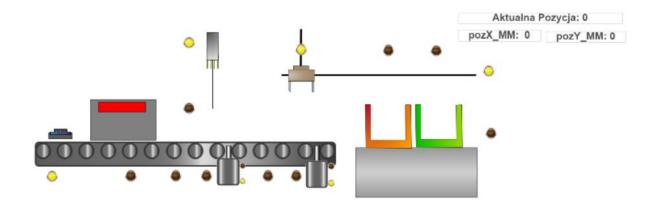
Projekt zaliczeniowy - Inżynieria Oprogramowania

Temat: Zautomatyzowana linia do lutowania komponentów SMD na płytce PCB i testowania połączeń. (Codesys)

Marcin Mikuła

Gr. 4 APiR





Analiza "MoSCoW"

Must have:

Przycisk stopu awaryjnego (Emergency Stop), który ma priorytet nad działaniem maszyny,

Przycisk start, przycisk zatrzymania (STOP) oraz przycisk kwitowania – do potwierdzenia usunięcia błędów, potwierdzenia odebrania produktu z pojemników.

Regulacja temperatury pieca zgodnie z przyjętym profilem nagrzewania (heatrampą).

Bardzo uproszczony model 3D maszyny oraz uproszczona animacja odwzorowująca działanie całej maszyny, pokazanie stanów czujników.

Tryb pracy automatycznej

Should have:

Możliwość kontynuacji po zatrzymaniu "kontrolowanym"

Zabezpieczenia w postaci timeoutów – jeśli produkt nie dojechał do danego stanowiska w przewidywanym czasie, to albo czujnik nie działa/coś stało się z maszyną/coś stało się z produktem – zabezpieczenia powinny zatrzymać prace maszyny i umożliwić start po wykryciu usterki.

Manipulator 2 osiowy zdolny odebrać produkt i umieścić go w odpowiednim pojemniku; (OK box, NOK Box).

Tryb pracy krokowej

Could have

Tryb serwisowy – możliwość ręcznego sterowania napędem przenośnika rolkowego, możliwość obsługi manipulatora w trybie pracy ręcznej "JOG".

Dodany prosty model zakłóceń temperatury – by udowodnić, że regulator PID jest w stanie poradzić sobie ze sterowaniem piecem.

Symulacja choć prosta, mogłaby działać zgodnie z rzeczywistością – gdy produkt znajduje się w chwytaku, a zostanie on otwarty – powinien symbolicznie zostać przedstawiony jako potencjalnie uszkodzony. Podobnie produkt gdy porusza się po przenośniku, a jest zatrzymany przez stoper pneumatyczny – nie porusza się. Gdy wystąpi awaria zasilania sprężonym powietrzem – stoper nie wysuwa się, mimo, że na cewkę siłownika podawany jest sygnał.

Głowica testująca mogłaby zwracać poprawny wynik podczas każdego pomiaru.

Można by było zasymulować wybraną awarię przyciskiem

Piec mógłby działać w oparciu o model matematyczny (równanie różnicowe), by otrzymać porównywalne wyniki z rzeczywistym obiektem.

Wykres przebiegu temperatury

Wyświetlanie aktualnej wartości temperatury oraz wart. napięcia z czujnika.

Won't have (this time)

-Wyrafinowana wizualizacja maszyny:

Zaawansowana fizyka w symulacji – opadanie wraz z przyspieszeniem ziemskim,

Animacja obracania się rolek podczas pracy przenośnika,

Model matematyczny nie będzie posiadał opóźnienia – jest prostym obiektem inercyjnym 1 rzędu.

- -Nakładanie pasty lutowniczej, nakładanie komponentów elektronicznych nawet nie da się tego przedstawić na prostej wizualizacji 2D, w dodatku są od tego dedykowane urządzenia.
- -Licznik polutowanych płytek PCB
- -Prezentacja wyników przetestowanych płytek liczba pozytywnie i negatywnie ocenionych płytek
- -Nastawialne z HMI poziomy temperatury lutowania w heatrampie, podobnie jak nastawialny czas w danych etapach

USER STORIES:

Jako operator maszyny chciałbym móc zatrzymać maszynę w sytuacji awaryjnej, by uniknąć dalszych szkód.

Jako operator maszyny na porannej zmianie, chciałbym użyć przycisku start, by mieć chwilę na wypicie kawy i obserwację jak działa tryb pracy automatycznej.

Jako pracownik serwisu chciałbym mieć dostęp do Trybu serwisowego, by móc przetestować działanie przenośnika rolkowego lub ręcznie sterować manipulatorem 2 osiowym z chwytakiem

Jako operator chciałbym mieć możliwość potwierdzenia odbioru produktu i tym samym wznowienia działania kolejnego cyklu, ponieważ czasami muszę odejść od maszyny i wracam po chwili.

Jako producent elektroniki chciałbym mieć możliwość od razu testowania PCB po lutowaniu, by mieć pewność, że wadliwe produkty to rzadkość. Dzięki temu nie narażam się na kosztowne zwrotki od klientów.

Jako producent elektroniki chciałbym, by wadliwe produkty były oddzielone od pełnowartościowych.

Jako automatyk chciałbym mieć kod posegregowany na bloki funkcyjne, a samą sekwencję maszyny w języku SFC – tak, bym widział całą sekwencję kroków po kolei.

Jako automatyk chciałbym mieć pewność, że produkt dojechał do danego procesu w zadanym czasie. Jeśli to nie nastąpi, chciałbym otrzymać jakąś informację o błędzie na HMI. (timeouty)

Jako inżynier procesu chciałbym móc zobaczyć na HMI przebieg temperatury z czujników i porównać je z wymaganą heatrampą.

Planowane kolejne etapy releasów

Projekt został wykonany kilka miesięcy przed zajęciami z Inżynierii Oprogramowania,

Dlatego większość funkcjonalności już została zaimplementowana.

Nie mniej w kolejnych etapach zostałyby dodane:

Możliwości nastaw wartości procesowych heatrampy: temperatur, czasów, możliwość wyboru predefiniowanych kształtów heatrampy.

Licznik produktów przetestowanych z wynikiem OK, i NOK.

Zostaną usunięte:

Napięcie z czujnika temperatury – to nadmiarowa informacja.

Szacowany czas wykonania:

10h

Rzeczywisty czas wykonania:

Opis projektu: 2h

Czas na naukę oprogramowania Codesys, EPLAN Electric: 10 h

Model 3D solidworks: 4h

Przygotowanie schematu elektrycznego w EPLAN: 6h

Opracowanie koncepcji – weryfikacja procesu nakładania pasty, umieszczania komponentów na PCB – ostatecznie zrezygnowano z tematu z powodów zamieszczonych w MoSCoW – 3h

Planowanie, zbieranie i weryfikacja informacji o procesie lutowania spośród np.

Lutowanie laserem, lutowanie smd "na fali", przepływ gorącego powietrza, promienie IR

Dobór odpowiedniej technologii – wybrana została na grzałkę IR: 5h

Badanie możliwości sterowania piecem, poszukiwanie komponentów elektrycznych: 6h

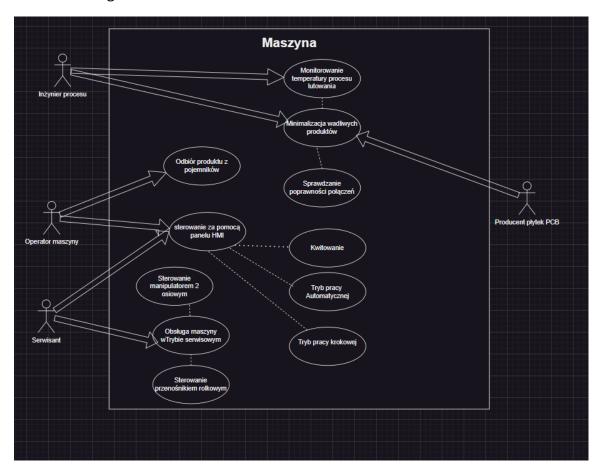
Przygotowanie diagramu sekwencji maszyny: 2h

Programowanie, podział na bloki funkcyjne, Testy, implementacja zabezpieczeń: 30h;

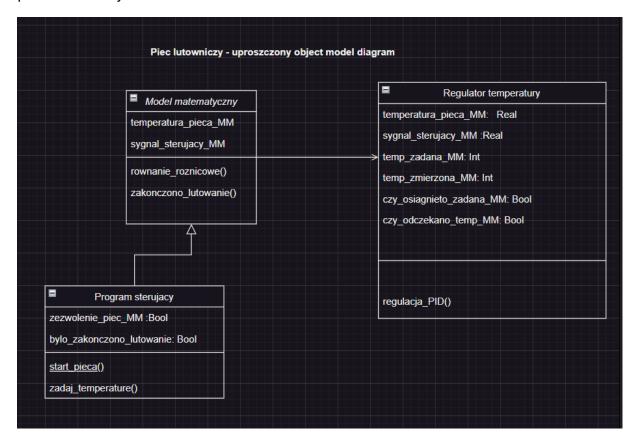
Czas rzeczywisty wykonania projektu był znacząco większy od przewidywanego. Złożyły się na to: konieczność nauki oprogramowania, skomplikowany proces, jakość wykonania i implementacja dodatkowych funkcjonalności.

Diagramy: Use Case Diagram, Object Diagram(s) – projekt nazw i typów, ...

Use Case Diagram



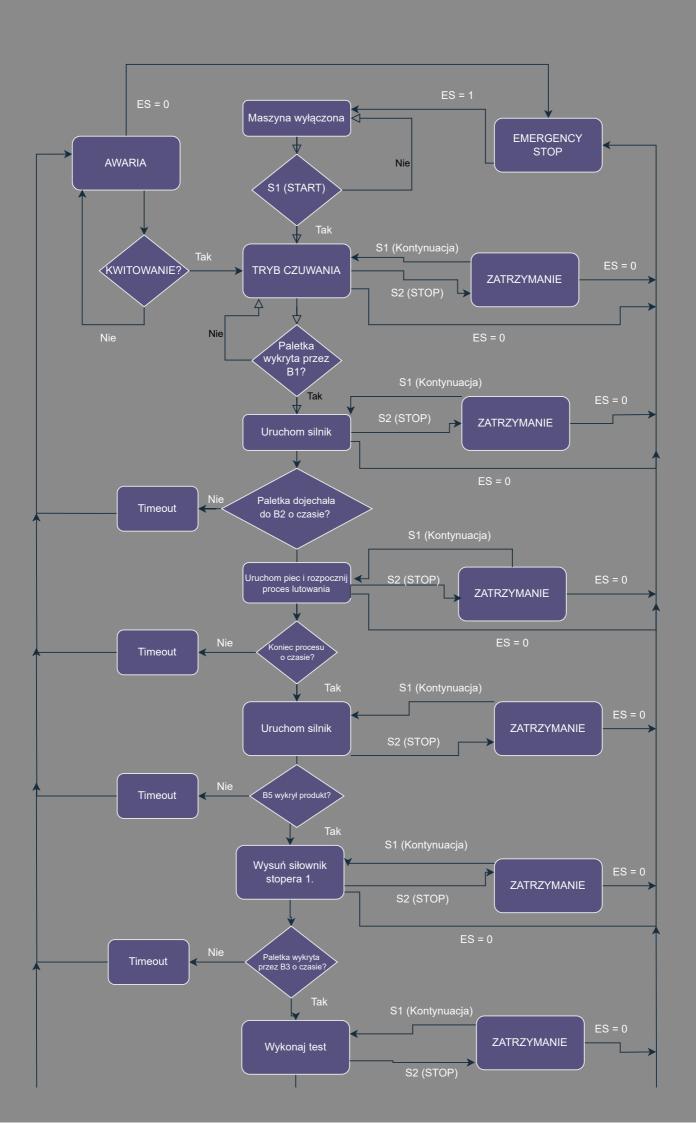
Uproszczony object model diagram wybranego fragmentu maszyny – w tym przypadku piec lutowniczy

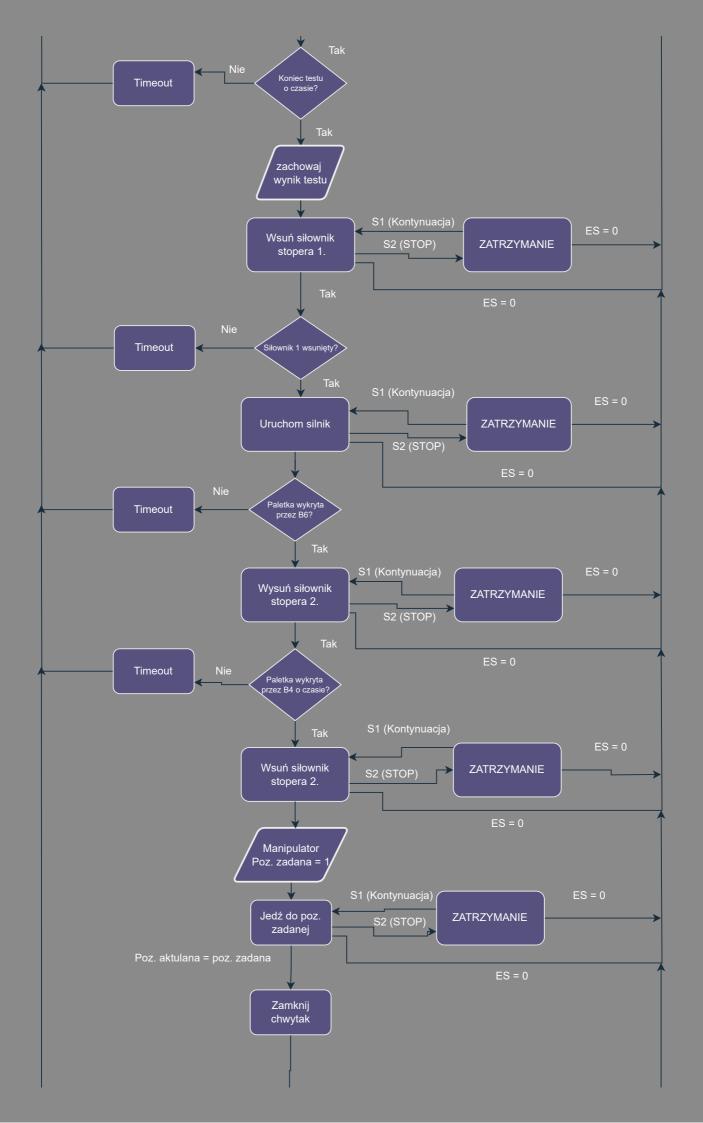


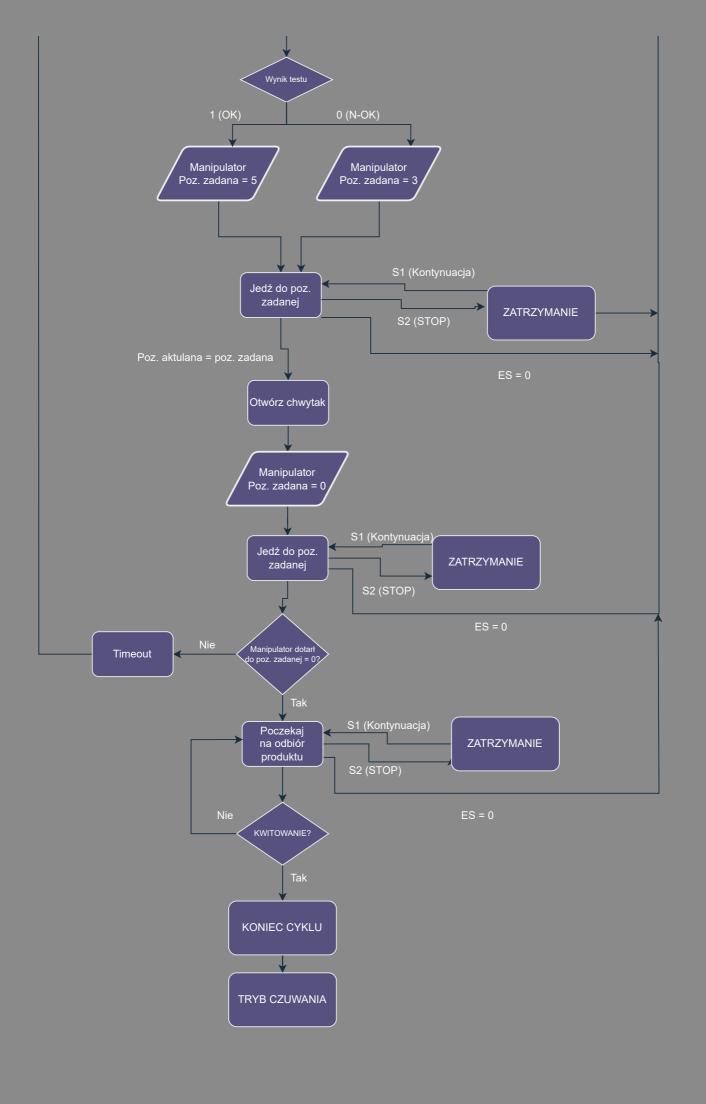
Nazwy zmiennych są głównie w konwencji snake_case. W uzasadnionych przypadkach zastosowano duże litery, by poprawić czytelność, w dodatku jednym z narzuconych odgórnie wymagań podczas projektu było umieszczenie w każdej zmiennej inicjałów autora (_MM). Poniżej fragment kodu programu:

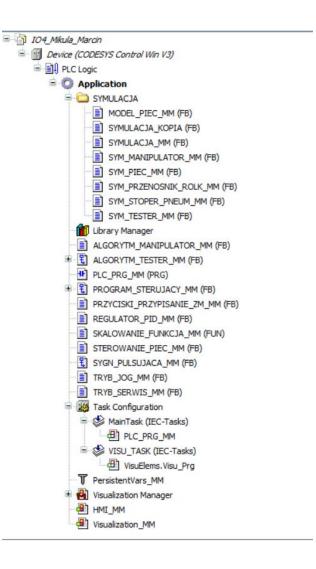
Typy obiektów – w formie bloków funkcyjnych FB.

Każde z urządzeń jest symulowane oddzielnym blokiem funkcyjnym, dodatkowo niezależnie części programu sterującego również są zrealizowane jako bloki funkcyjne w Codesys.

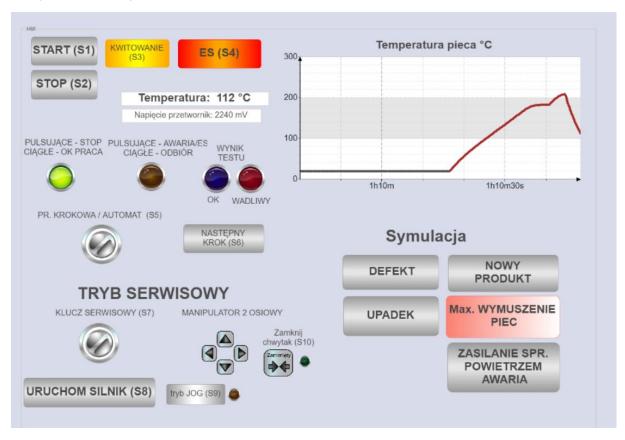








Projekt interfejsu:



Co może "pójść nie tak" – zagrożenia

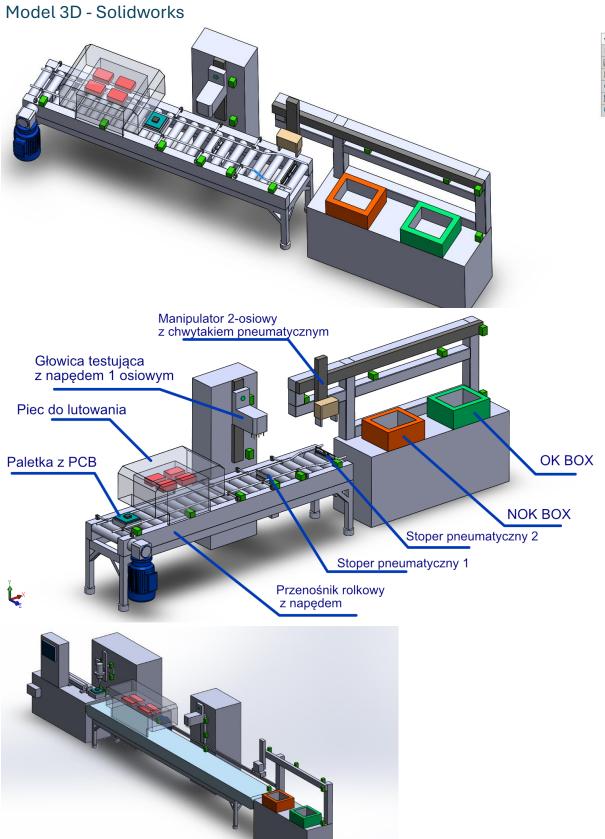
Głowica testująca może nie działać poprawnie i będzie zwracać błąd

Tak naprawdę podczas testowania paletka z produktem powinna być sztywno zamocowana i odpowiednio pozycjonowana. Ponieważ ten proces jest uproszczony, nie jest to uwzględniane – w rzeczywistej maszynie należałoby tę kwestię załatwić od strony mechanicznej.

Paletka z PCB ma swoją bezwładność i może się przesuwać po rolkach dalej nawet po gwałtownym zatrzymaniu

Podczas awarii zasilania pneumatyki może się zdarzyć, że w chwytaku będzie paletka z produktem – wtedy może wypaść i coś uszkodzić.

1. Koncepcja projektu



Początkowo maszyna miała również obejmować proces nakładania pasty i komponentów, natomiast okazało się to zbyt skomplikowane. Powyżej zdjęcie początkowej koncepcji.

Jakie zadanie ma zrealizować program?

1. Przeprowadzenie procesu cieplnego zgodnie z założeniami:

ETAP 1. – powolny, liniowy wzrost temperatury i ustalenie jej wartości na ok. 180 stopni Celsjusza wstępne podgrzewanie.

ETAP 2. – po upływie zadanego czasu w programie, temperatura ma wzrosnąć do 210 stopni. W tym czasie aktywowany są składniki topnika

ETAP 3. – po osiągnięciu temperatury 210 stopni następuje swobodne chłodzenie

Powyższa sekwencja jest stworzona w oparciu o poniższe, **rzeczywiste profile temperaturowe (ang. heatramp):**

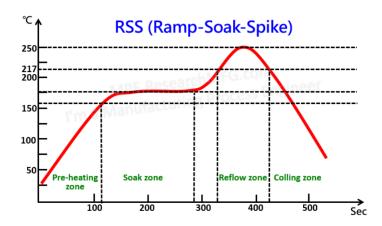
Nr.1

Zródło: https://youtu.be/QcZeXBGgljE?feature=shared - właściwie cała playlista jest o lutowaniu SMT, możliwych wadach po lutowaniu itd.



Nr.2

Zródło: https://mpe.researchmfg.com/rss-rts/ - rozważania nt. przyjętej heatrampy



Widać powolny wzrost temperatury, potem utrzymanie pewnej stałej temp. przez zadany czas (następuje aktywacja topnika), następnie wzrost temperatury do pewnej wartości i chłodzenie. Taki przebieg starałem się odwzorować.

UWAGA! Mogą się różnić: temperatura, czas trwania całego procesu cieplnego, czasy poszczególnych etapów, sposób chłodzenia – powolne, kontrolowane/chłodzenie swobodne przy wyłączonej grzałce.

2. Wykonanie testu produktu

Program ma przetestować zlutowaną płytkę PCB i sprawdzić poprawność połączeń – czyli ma wykryć ewentualną wadę produktu. U mnie jest to zrealizowane za pomocą głowicy testującej z pinami sprężystymi, która przy dotknięciu PCB sprawdza poprawność połączeń i przekazuje wynik testu do dalszej części programu.

Uwaga, jest to bardzo uproszczony proces. W rzeczywistości można to sprawdzić w znacznie bardziej wyrafinowany sposób, dedykowanym do tego urządzeniem, stosując np. systemy wizyjne.

Dodatkowo kłopotliwe może być pozycjonowanie, zwłaszcza na przenośniku rolkowym. Co prawda zderzak stopera 1 nie pozwoli na dalszy ruch do przodu, ale paletka może się od niego odbić, lub mimo zastosowanych drążków prowadzących na przenośniku, przesunąć w bok. Test może być wykonany niepoprawnie i co za tym idzie wynik może być niewłaściwy.

W moim projekcie liczył się bardziej sam fakt wykonania testu i na tej podstawie ma być wykonane odkładanie do boxów przez manipulator.

Zdany test jak i wada ma być sygnalizowana na panelu HMI osobnymi lampkami.

3. Odłożenie paletki z produktem do odpowiedniego pojemnika

Manipulator 2 osiowy ma za zadanie umieścić paletkę z produktem w odpowiednim pojemniku, w zależności od wyniku testu:

OK - zielony

NOK - ('nie-ok') - pomarańczowy

4. Musi nastąpić potwierdzenie odbioru przez operatora kwitowaniem (S3)

5. Jak ma działać HMI?

HMI ma mieć możliwość włączenia maszyny przyciskiem START (S1), Jest to sygnalizowane świeceniem ciągłym lampki H1,

STOP (S2) powoduje chwilowe zatrzymanie z możliwością powrotu przyciskiem START (S1). W tym czasie lampka H1 świeci w trybie pulsującym

ES (S4) powoduje awaryjne zatrzymanie maszyny. Dopiero 'odkręcenie' grzybka i przycisk START (konieczne, by włączyć maszynę) , pozwalają na pracę.

Program ma obsługiwać timeouty w miejscach, gdzie np. oczekuję, że produkt pojawi się w z góry założonym czasie w konkretnym miejscu, a tego nie zrobił, co mogło być spowodowane np. awarią przenośnika, albo 'upadkiem' paletki. W ten sposób można sobie poradzić z awariami czujników, bo brak sygnału z czujnika też spowoduj timeout.

W przypadku TIMEOUTów program pokazuje stan awaryjny, gaśnie H1, świeci się sygnalizator H2 w trybie pulsującym.

Gdy produkt zostanie przetestowany, to wynik jest przedstawiany za pomocą sygnalizatorów,

Gdy produkt zostanie odłożony poprawnie, to H2 świeci w trybie ciągłym i oczekuje potwierdzenia odbioru produktu z BOXA przez operatora. Wciśnięcie kwitowania kończy cykl i maszyna wchodzi w tryb czuwania (czeka na produkt, wykrywany czujnikiem B1)

HMI ma mieć możliwość pracy krokowej – domyślna jest praca automatyczna,

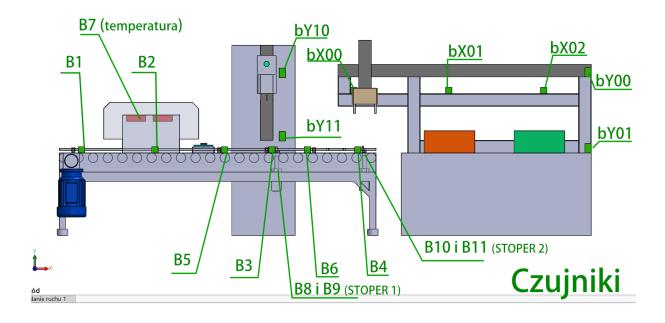
HMI powinien posiadać tryb serwisowy, który pozwoli np. na ręczne włączenie silnika przenośnika i pracę manipulatorem 2 osiowym w trybie manualnym (JOG)

Na HMI ma być odczyt zmierzonej temperatury i jej przebieg w formie wykresu

Opis działania:

Z poprzedniego procesu, na przenośniku pojawia się paletka z PCB, z nałożoną pastą lutowniczą i komponentami elektronicznymi. W piecu o regulowanej temperaturze za pomocą regulatora PID (zrealizowany w programie na sterownik PLC), PCB jest wygrzewana zgodnie z przyjętym profilem nagrzewania.

Zachodzi proces lutowania SMD, po czym produkt stygnie swobodnie. Następnie głowica testująca sprawdza poprawność wykonania połączeń – od wyniku testu zależy, gdzie trafi produkt – do pojemnika OK, lub NOK (na wadliwe produkty). Po przeprowadzeniu testu manipulator 2 osiowy z chwytakiem pneumatycznym umieszcza je we wspomnianych pojemnikach. Utrzymywanie zadanych pozycji na przenośniku rolkowym wspomagają stopery pneumatyczne, które wysuwają się z wyprzedzeniem.



OPIS CZUJNIKÓW:

B1- B4: czujniki indukcyjne, wykrycie paletki z produktem na przenośniku rolkowym.

B5, **B6** – czujniki indukcyjne, wykrycie paletki powoduje wysunięcie siłownika stopera z wyprzedzeniem (B5 – stoper 1, B6 – stoper 2.)

B7 – czujnik temperatury

B8 i B9 – czujniki położenia tłoka siłownika stopera nr. 1: B8 –pozycja home, B9 – work.

B10 i B11 – jak wyżej, tylko dotyczy stopera nr. 2 (B10 – home, B11 – work)

bX00, bX01,bX02 – czujniki położenia manipulatora 2 osiowego z chwytakiem pneumatycznym w osi poziomej X0, (Na schemacie el. B12,B13,B14)

bY00, bY01 – położenie manipulatora 2 osiowego na osi pionowej Y0

(Na schemacie elektrycznym: B15,B16)

bY10, bY11 – położenie głowicy testującej na osi pionowej Y1

(Na schemacie elektrycznym : B17,B18)

OPIS ELEMENTÓW WYKONAWCZYCH

Silnik el. – napęd przenośnika

Grzałka pieca

Napęd osi Y głowicy testującej

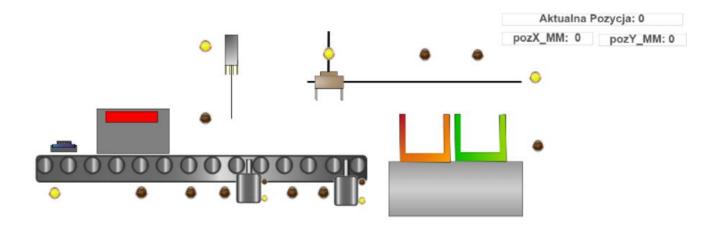
Napędy osi X,Y manipulatora

2x Zawór 3/2 pneumatyczny, monost. sterowany cewką – sterowanie stoperami 1 i 2

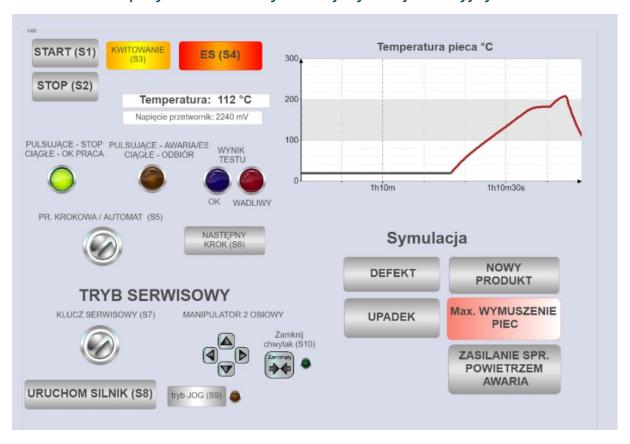
Chwytak pneumatyczny

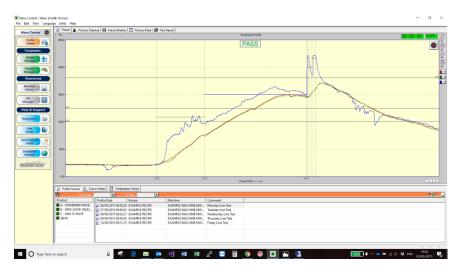
PODSUMOWANIE PROJEKTU

Wizualizacja

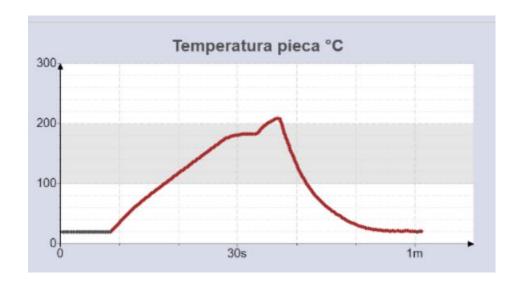


PANEL HMI z przyciskami do symulacji sytuacji awaryjnych





Pisząc algorytm sterujący piecem próbowałem odwzorować taki przebieg. Początkowo temperatura narasta w przybliżeniu liniowo, a chłodzenie jest swobodne (w rzeczywistości chłodzenie jest wydłużone.



Dla uproszczenia przyjąłem, że model pieca w mojej symulacji to obiekt 1 rzędu, bez opóźnienia. Po kilku testach w Matlabie zamieniłem metodą ZOH transmitancję ciągłą na dyskretną i napisałem równanie różnicowe obiektu. Całość została ujęta w postaci bloku funkcyjnego **MODEL_PIEC_MM**

Program spełnia wszystkie założone funkcjonalności, ponadto posiada zabezpieczenie w postaci timeoutów. Dzięki temu gdy pewna część sekwencji programu nie działa prawidłowo, szybko jest zwracany błąd, a po zalogowaniu do sterownika można zlokalizować miejsce i możliwą przyczynę awarii..

Wykonanie: codesys, grafiki affinity photo, model matematyczny pieca – matlab, model 3D – solidworks

W załączniku do prezentacji, sprawozdania z wykonania projektu dołączam także archiwum z kodem programu.

Poniżej zamieszczam schemat elektryczny oraz wykaz najważniejszych komponentów elektrycznych, które można by było wykorzystać budując rzeczywistą maszynę

Wykaz wybranych użytych komponentów elektrycznych							
L.p.	Roc		Producent/sklep	Model	Szt.	Uwagi	
1		ujniki indukcyjne NO	Balluff	BES M12MD-PSC80F-S04G	13	- 	
2		ujniki do siłowników NO	Balluff	BMF 235K-HMPS-C-3-P0-S49-00,3		i poz. Siłowników	
3		erownik serwonapędu	Wobit	FD124S-LB-000	3	→ Serwonapedy osi	
4		wonapęd	Wobit	SMC80S-0075	3	3	
5		wytak pneumatyczny	Schunk	PHL 32-080	1	1	
6		per pneumatyczny	Soco system	typ A60	2	2 Elektropneumatyka	
7		ownik stoperów DFSP	FESTO	DFSP-16-10-DS-PA	2	2	
8	Zav	wór pneumatyczny 3/2 NC, sterowany cewką monostabilny (sprężyna powrtona)	SMC	VT307-5G1-01f	3	3	
		erownik PLC Siemens S7-1200					
		we binarnych 24VDC					
		WYJŚĆ BINARNYCH 24VDC		SIMATIC S7-1200,			
9		VEJSCIA ANALOGOWE 0-10V	SIEMENS	CPU 1214C DC/DC/RLY		_	
	МО	DDUŁ WEJŚĆ BINANRYCH - 1					
	401	WEJŚĆ BINARNYCH 24VDC	0.5.45.40				
10			SIEMENS	SM 1221 DI16	1	Sterownik PLC:	
	МО	DDUŁ WEJŚĆ BIANRNYCH - 2				CPU + Moduły dodatkowe	
11	0.14	VEJŚĆ BINARNYCH 24VDC	SIEMENS	SM 1221 DI8	,		
11		DUŁ WYJŚĆ BINARNYCH	SIEMENS	SIN 1221 DIO	-	-	
	MO	DUE WIJSC BINAKNICH					
12	16\	WYJŚĆ BINARNYCH 24VDC	SIEMENS	SM 1222 DO16		1	
12		DDUŁ WYJŚĆ ANALOGOWYCH	SILITERO	3H 1222 DOTO		-	
13		1232 AO2	SIEMENS	SM 1232 AO2	1	1	
10		ftstart Eaton dla silników, moc 1,5kW 4A	OIL ILIU	0.1.1202.102			
		erowanie : 24VDC/VAC					
14		pięcie robocze to 230400VAC.	EATON	134847 DS7-340SX004N0-N	1	Napęd przenośnika rolkowego	
	mo	otoreduktor walcowo stożkowy,					
15	silr	nik 3 Fazowy. 0,55 kW	SEW EUROPE	KF19DRN80MK4	1	1	
16	Wył	łącznik silnikowy	EATON	PKZM0-4-EA 3P 1,5kW 2,5-4A 189901	1	1	
	Czu	ujnik temperatury bezkontaktowy THW18-5x10					
						Urządzenia pieca	
17	Bez	zkontaktowy czujnik temperatury. Mocowanie Gwint M18, do 500°C. Sygnał 0~10V.	TMCON (sklep TERMIPOL)	THW18-5x10	1	1	
18	Prze	ekaźnik regulator półprzew. SSR 10A/280V 0-10V	Maxwell Automation	MS-1VD2210B 0-10V / AC 10A 280VAC	1	1	
19		omiennik podczerwieni 650W	SELFA grzejnictwo elektryczne	T-FSR 650W	1	1	
20	Lan	npka zielona 24VDC	Elstat	KONT-16F-24-G	1	1	
21	Lan	npka żółta 24VDC	Elstat	KONT-16E-24-Y	1	Sygnalizatory , "lampki"	
22	Lan	mpka czerwona 24VDC	Elstat	KONT-16E-24-R	1	1	
23	Lan	mpka niebieska 24VDC	Elstat	KONT-16E-24-BL	1	1	
24	Łąc	cznik pokrętny bistabilny CZARNY NO piórkowy	Schneider Electric	XB7ND21	1	1	
25	Prze	ełącznik stabilny; kluczyk wyciągany w pozycji "0"; styk NO; pozycje 0-1	Elstat	PS-XK-B2	1	1	
26	Prz	ycisk awaryjny grzybkowy, bezpieczeństwa, odblokowanie przez obrót	Elstat	PS-XG-R-B1	1	1 Przyciski	
27	Prz	ycisk monostabilny styki NO, biały	sklep 24VDC.PL	H2P1W1A	10	D	
28	Przy	ycisk monostabilny styki NO, żółty	sklep 24VDC.PL	H2P1Y1AA	1	1	
29	Zas	silacz 100-240VAC/24VDC	Weidmueller	PRO ECO 480W 24V 20A 1469510000	1	1 Zasilacz do PLC i obwodów 24VDC	
30	Wył	łącznik nadprądowy	Hager	MBN320E	1	1 Zabezpieczenie napdrądowe	
31	Zas	silacz : 90-264VAC / 48VDC	Sklepfalowniki.pl	Delta LYTE II DRL-48V240W1EN	1	1 Zasilacz do serwonapędów	
32	Stv	cznik mocy 9A 4kW cewka 24V DC 3NO	Schneider Electric	LC1D09BD	1	1 Stycznik - silnik przenośnika	

F26_001

AGH WIMIR





Tel.

Firma / klient

Opis projektu

Numer projektu

Komisja

Producent (firma)

Ścieżka

Nazwa projektu

Fabrykat / wyrób

Тур

Miejsce instalacji

Osoba odpowiedzialna

Elementy specjalne

07.01.2025 Utworzono dnia

Edytowano dnia 05.02.2025 Projekt urządzenia do lutowania komponentów elektronicznych w technologii SMT, wraz ze stanowiskiem testowania i odkładania

IEC_bas001

EPLAN

AGH WIMIR

EPLAN

Przykładowy projekt EPLAN

PROJEKT Marcin Mikuła

przez (Skrót) Marcin

Zastąpiony przez

Ilość stron

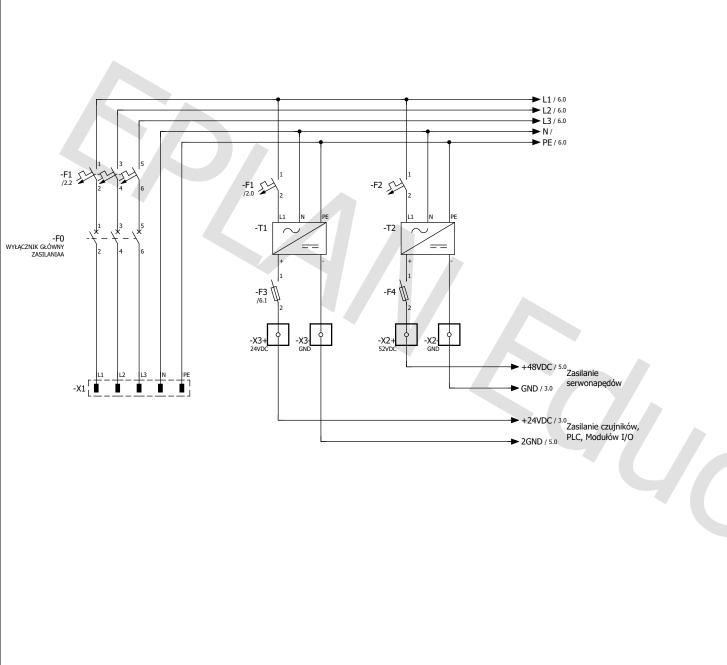
	Dutu	25.01.2025
	Edycja	Marcin
	Sprawdz.	

AGH WIMIR

Strona tytułowa

IEC_bas001

+ EAA



| Figure | F

